

DUK. Kokie reikalavimai taikomi siekiant saugoti organizacijos veiklai reikšmingas nuotraukas?

2024-10-29

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI) sulaukia organizacijų klausimų, susijusių su nuotraukų, turinčių išskirtinę reikšmę organizacijos veiklai (toliau – istorinės reikšmės nuotraukos), tvarkymu, jų atranka, saugojimo terminais ir kt. VDAI atkreipia dėmesį į šias pagrindines duomenų valdytojų pareigas, susijusias su istorinės reikšmės nuotraukų tvarkymu:

1. Įvertinkite, **kokiais atvejais** Jūsų veikloje daromos **nuotraukos** ir **kurie iš šių** atvejų gali turėti **išskirtinę reikšmę** Jūsų organizacijos veiklai;

Nuotraukų istorinė reikšmė **neturėtų** būti suteikiama nuotraukoms, kuriose užfiksuoti **įprasti** (nuolatinio ar reguliaraus pobūdžio) susitikimai, arba kurios naudojamos **bendro pobūdžio** informaciniais pranešimams apie naujienas organizacijos veikloje ar pan.

2. Nustatykite istorinės reikšmės nuotraukų **atrankos kriterijus**;

Istorinės reikšmės nuotraukomis turėtų būti laikomos tik nuotraukos, pasižyminčios **didele reikšme (išskirtinumu)** organizacijos veiklai. Reikšmingais įvykiais galėtų būti laikoma, **pavyzdžiui**, organizacijos vadovo paskyrimas, organizacijos darbuotojų apdovanojimai ar kiti pasiekimai, atspindintys jų išskirtinį indėlį į organizacijos veiklos viešinimą Lietuvos ar tarptautiniu mastu, išskirtiniai susitikimai ar vizitai, tarpinstitucinių susitarimų pasirašymas, prisijungimo prie tarptautinių organizacijų renginiai, organizacijos jubiliejiniai renginiai ir pan.

3. Nustatykite istorinės reikšmės **nuotraukų saugojimo terminus**;

Atsižvelgiant į istorinės reikšmės nuotraukų specifiką, jų saugojimo terminas gali būti tiek itin ilgas (pavyzdžiui, 25 metų), tiek neterminuotas. Vis dėlto, svarbu atkreipti dėmesį, kad tais atvejais, kai toks asmens duomenų saugojimo terminas yra objektyviai pagrindžiamas, duomenų valdytojas turi nustatyti **atrinktų istorinės reikšmės nuotraukų periodinės peržiūros terminus**¹ ir užtikrinti jų taikymą. Kitaip tariant, organizacija privalo reguliariai peržiūrėti atrinktas nuotraukas ir įvertinti, ar jų reikšmė nėra pakitusi, ar šios nuotraukos vis dar (pakartotinio vertinimo metu) atitinka nustatytus kriterijus.

¹ BDAR preambulės 39 konstatuojamoji dalis ir 5 straipsnio 1 dalies e punktas.

Tokie **peržiūros intervalai** turėtų būti **pasirenkami** įvertinant organizacijos ir jos veiklos specifiką, taip pat pasirinktus atrankos kriterijus (priklausomai nuo atvejo, tokios peržiūros gali būti atliekamos kasmet ar kas kelerius metus).

4. **Dokumentuokite** istorinės reikšmės nuotraukų atrankos procedūrą;

Įvertinant asmens duomenų tvarkymo veiklos specifiką, organizacijos turėtų nustatyti aiškią istorinės reikšmės nuotraukų atrankos **procedūrą**, kurioje turi būti aptarti **bent** šie aspektai:

- › Istorinės reikšmės nuotraukų atrankos kriterijai (toliau – kriterijai);
- › Asmenys, atliekantys istorinės reikšmės nuotraukų atranką (Pastebėtina, jei sudaroma komisija, duomenų apsaugos pareigūnas jos nariu būti negalėtų, tačiau, esant poreikiui, jo gali būti prašoma pateikti nuomonę);
- › Procedūra, kurios metu atliekamas istorinės reikšmės nuotraukų atitikties kriterijams vertinimas: dalyviai ir jų vaidmuo, rezultatų fiksavimas, atrinktų istorinės reikšmės nuotraukų saugojimo vieta, peržiūros (pakartotinio, papildomo vertinimo) intervalai ir pan.;
- › Atrankos organizavimo dokumentų saugojimas, duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarka.

5. Įgyvendinkite ir kitas susijusias **pareigas**

VDAI papildomai primena, kad organizacijos, kaip duomenų valdytojai, privalo užtikrinti ir su tokia asmens duomenų tvarkymo veikla susijusių kitų BDAR nustatytų pareigų įgyvendinimą:

- › **Skaidrumas.** Duomenų subjektai turi būti informuojami apie tokį jų asmens duomenų tvarkymą, pavyzdžiui, pateikiant privatumo pranešimą kviečiant į renginį, kuriame dalis daromų nuotraukų, tikėtina, atitiktų bent vieną iš kriterijų; ir/ar paskelbiant privatumo pranešimą organizacijos interneto svetainėje; ir/ar tai aprašant šioje svetainėje skelbiamoje privatumo politikoje; ir/ar kitu būdu, atitinkančiu BDAR nustatytus skaidrumo reikalavimus.

Pastaba. Tais atvejais, kai nėra iš anksto žinoma, ar konkretus renginys, susitikimas ar kt. atvejis atitiks kriterijus, duomenų subjektams galima teikti privatumo pranešimą, skirtą paprastai teikiamą renginiams, susitikimams, jame atskirai įtraukiant ir informaciją apie galimą nuotraukų priskyrimą istorinės reikšmės nuotraukoms ir kaip tuomet skirtųsi jų tvarkymas, t. y. dviejų privatumo pranešimų skirtingais asmens duomenų tvarkymo tikslais asmenims teikti nereikia ir to nerekomenduojama daryti (**išskyrus, kai** konkretus renginys priskiriamas tik vienam iš atvejų). Tokia informacija gali būti pateikta lygmeniniu būdu (t. y. nurodant pagrindinę informaciją ir įtraukiant nuorodą, kur asmuo rastų išsamią informaciją apie vaizdo duomenų pripažinimą turinčiais istorinę reikšmę organizacijos veiklai ir jų atitinkamą tvarkymą).

- › Atlikti, kai taikoma, duomenų valdytojo (ar trečiojo asmens) **teisėtų interesų vertinimą**. Istorinės reikšmės nuotraukos paprastai bus tvarkomos remiantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktais. Privataus sektoriaus organizacijos *paprastai* tvarkytų teisėto intereso pagrindu (priklausomai nuo konkrečios organizacijos, gali būti taikomas ir BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punktas), o viešojo sektoriaus organizacijos – paprastai BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punktu.

- › Parengti **veiklos įrašus**, kai taikoma, šiai asmens duomenų tvarkymo veiklai ir, esant poreikiui, atnaujinti kitus atskaitomybės dokumentus (pavyzdžiui, asmens duomenų tvarkymo taisyklės, duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarką, duomenų apsaugos pareigūno veiklos tvarką ar kt.)

VDAI taip pat atkreipia dėmesį, kad **tokie patys reikalavimai taikomi ir vaizdo ir (ar) garso įrašams**, atrinktiems kaip turintiems istorinę reikšmę organizacijos veiklai.